MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	**Marek Hattas, primátor mesta Nitry**
Číslo materiálu:	**1430/2026**
Názov materiálu:	**Návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu Slovensko s názvom: „Revitalizácia vnútrobloku Ďumbierska - zeleň vnútrobloku“**
Spracovateľ:	Vladimír Ballay - vedúci odboru projektového a strategického riadenia
Napísal:	Peter Velty - projektový manažér
Prizvať:	-
Dátum rokovania MZ:	19.11.2026
Dátum vyhotovenia:	23.10.2026

Návrh na uznesenie:	„na osobitnej strane“

Podpis predkladateľa:	

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

p r e r o k o v a l o

a) návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok „Revitalizácia vnútrobloku Ďumbierska - zeleň vnútrobloku“ v zmysle vyhlásenej výzvy na podporu rozvoja prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách, kód výzvy PSK-MIRRI-008-2024-ITI-EFRR, ktorej ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta/kraja a platným programom rozvoja obce/mesta/kraja,

b) výšku celkových výdavkov na projekt v sume 1 137 212,25 € vrátane DPH,

c) spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 8 % t.j. 86 738,43 € vrátane DPH,

d) zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta vo výške 52 981,82 € vrátane DPH.

s c h v a ľ u j e

a) návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok „Revitalizácia vnútrobloku Ďumbierska - zeleň vnútrobloku“ v zmysle vyhlásenej výzvy na podporu rozvoja prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách, kód výzvy PSK-MIRRI-008-2024-ITI-EFRR, ktorej ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta/kraja a platným programom rozvoja obce/mesta/kraja,

b) výšku celkových výdavkov na projekt v sume 1 137 212,25 € vrátane DPH,

c) spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 8 % t.j. 86 738,43 € vrátane DPH,

d) zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta vo výške 52 981,82 € vrátane DPH.

Dôvodová správa

Riadiaci orgán PSK - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR vyhlásila výzvu na podporu rozvoja prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách.

Výzva je určená na podporu projektov, ktorých cieľom je zabezpečiť obyvateľstvu kvalitné životné prostredie v sídlach (posilnenie biodiverzity), a/alebo projektov, ktoré majú aj estetickú funkciu. Ťažisko projektov musí predstavovať tvorba a/alebo posilnenie prvkov zelenej a/alebo modrej infraštruktúry.

V rámci výzvy je oprávnený nasledovný typ akcie:
- podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách.

Mesto Nitra sa do tejto výzvy zapája s projektom **„Revitalizácia lokálnych území s prvkami modrej a zelenej infraštruktúry“.** Projekt predstavuje čiastkovú časť komplexného projektu **„Revitalizácia vnútrobloku Ďumbierska - zeleň vnútrobloku“**. Je zameraný predovšetkým na obnovu zelene, vytvorenie kvalitného verejného priestoru, doplnenie parkového mobiliáru, vybudovanie komunitnej záhrady, úpravu predzáhradiek a vytvorenie detských herných plôch.

Hlavným cieľom projektu je komplexná obnova medziblokového priestoru s parkovou, oddychovou, komunitnou a rekreačnou funkciou pre obyvateľov priľahlých bytových domov a návštevníkov z blízkeho okolia vrátane žiakov susednej Základnej školy Fatranská.

Predmetom predkladaného projektového zámeru sú najmä vegetačné úpravy, komunitná záhrada, parkový mobiliár, modelové predzáhradky a detské ihriská.

Projekt zároveň napĺňa špecifický cieľ RSO2.7 a opatrenie 2.7.4 výzvy **PSK-MIRRI-008-2024-ITI-EFRR**, zamerané na podporu budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách.

Charakteristika navrhovaného riešenia

Komplexný projekt revitalizácie rieši územie ako vzájomne prepojený systém parkových, pobytových, komunitných a rekreačných plôch.

Návrh je založený na maximálnom zachovaní existujúcej vzrastlej zelene, doplnení klimaticky odolných drevín a druhovo pestrých výsadieb, vytvorení extenzívnych trávnikov, doplnení pobytových a herných funkcií a zlepšení technického vybavenia verejného priestoru.

Ochrana a ošetrenie existujúcej zelene

Základným princípom projektu je zachovanie hlavnej kostry existujúcej vzrastlej zelene. Na základe vypracovaného pasportu a plánu pestovateľských opatrení bude zachovaných a odborne ošetrených **84 existujúcich stromov**. Ich zdravotný stav, prevádzková bezpečnosť a perspektíva ďalšieho rastu budú posúdené certifikovaným arboristom.

Nové vegetačné úpravy

Projekt prináša rozsiahlu obnovu vegetačných prvkov s dôrazom na druhovú rozmanitosť, odolnosť proti suchu a vysokým teplotám, podporu biodiverzity a primerané nároky na následnú údržbu.

Výsadba stromov

Navrhuje sa výsadba **124 nových kvalitných stromov** s obvodom kmeňa od 16 do 20 cm. Druhová skladba je rozdelená na:

- **46 dlhovekých stromov,**
- **24 strednovekých stromov,**
- **54 krátkovekých alebo okrasne kvitnúcich stromov.**

Rozmanitá druhová a veková skladba znižuje riziko plošného poškodenia vegetácie chorobami, škodcami alebo extrémnymi prejavmi počasia. Zároveň zabezpečuje farebnú a estetickú premenlivosť vnútrobloku počas jednotlivých ročných období.

Krovité a trvalkové výsadby

Na ploche **873,5 m²** sa založia plošné krovité výsadby pozostávajúce z **3 415 krov**.

Zároveň sa na ploche **817,8 m²** vysadí **10 336 okrasných trvaliek, tráv a cibuľovín**. Druhová skladba bude orientovaná najmä na suchomilné a klimaticky odolné druhy s jarným, letným a jesenným obdobím atraktivity.

Výsadby prispejú k:

- zvýšeniu druhovej rozmanitosti,
- podpore opeľovačov a ďalších živočíchov,
- zníženiu prehrievania povrchov,
- zachytávaniu prachu,
- zlepšeniu estetickej kvality územia,
- zníženiu nárokov na zavlažovanie.

Trávnaté plochy

Extenzívne a druhovo pestré trávniky budú založené na celkovej ploche **6 552,1 m²**.

Použité budú:

- záťažová trávna zmes s ďatelinou na ploche 6 142,2 m²,
- trávinno-bylinná zmes pre menej využívané plochy na ploche 409,9 m².

Navrhované trávniky budú vyžadovať kosenie približne dvakrát až päťkrát ročne. V porovnaní s intenzívne udržiavanými trávnikmi budú lepšie znášať obdobia sucha, budú menej náročné na zavlažovanie a súčasne vytvoria vhodnejšie podmienky pre hmyz a ďalšie živočíchy.

Komunitná záhrada

V centrálnej časti vnútrobloku sa vytvorí oplotená komunitná záhrada. Oplotenie bude mať celkovú dĺžku približne **36,9 metra**.

Komunitná záhrada bude obsahovať:

- drevený altánok s vegetačnou strechou pre približne šesť osôb,
- uzamykateľný sklad na náradie s vegetačnou strechou,
- tri vyvýšené dubové pestovateľské záhony,
- dva kompostéry s objemom 600 litrov,
- parkové lavičky,
- inkluzívny stôl,
- odpadkový kôš,
- samostatnú vodovodnú prípojku,
- samostatnú elektrickú prípojku.

Každý vyvýšený pestovateľský záhon bude mať približné rozmery 8 × 0,8 × 0,6 metra. Vyvýšené záhony zlepšia prístupnosť pestovania aj pre starších obyvateľov a osoby so zníženou schopnosťou pohybu.

Komunitná záhrada vytvorí priestor na spoločné pestovanie, environmentálne vzdelávanie, susedské aktivity a budovanie vzťahu obyvateľov k verejnému priestoru. Vzhľadom na blízkosť Základnej školy Fatranská môže plniť aj doplnkovú vzdelávaciu a ukážkovú funkciu.

Modelové predzáhradky

Pred bytovým domom Ďumbierska 43 – 45 sa vytvorí modelové riešenie udržateľnej predzáhradky.

Výsadba bude pozostávať z vhodne zvolených krov a trvaliek s maximálnou výškou približne 1,5 metra. Použité nebudú:

- inváznе druhy,
- tŕnité druhy,
- výrazne alergénne druhy,
- dreviny obmedzujúce bezpečný pohyb alebo rozhľadové pomery.

Modelová predzáhradka má slúžiť ako príklad kvalitného, estetického a udržateľného riešenia bezprostredného okolia bytových domov.

Očakávané prínosy projektu

Realizáciou projektu dôjde najmä k:

- komplexnej obnove významného vnútrobloku na sídlisku Chrenová,
- zachovaniu a odbornému ošetreniu 84 existujúcich stromov,
- presadeniu troch životaschopných drevín,
- obmedzeniu výrubov na šesť neperspektívnych drevín,
- výsadbe 124 nových klimaticky odolných stromov,
- výsadbe 3 415 krov,
- výsadbe 10 336 trvaliek, okrasných tráv a cibuľovín,
- vytvoreniu 6 552,1 m² extenzívnych a druhovo pestrých trávnikov,
- zvýšeniu biodiverzity a ekologickej stability územia,
- zlepšeniu mikroklimatických podmienok,
- zníženiu prehrievania verejného priestoru,
- podpore prirodzeného vsakovania zrážkovej vody,
- vytvoreniu komunitnej záhrady,
- vytvoreniu modelových predzáhradiek,
- doplneniu inkluzívneho parkového mobiliáru,
- vytvoreniu bezpečných detských herných plôch,
- podpore susedských a komunitných aktivít,
- zlepšeniu podmienok na každodenný oddych a aktívny pohyb,
- zvýšeniu bezpečnosti, funkčnosti a estetickej kvality vnútrobloku,
- zníženiu budúcich nárokov na údržbu a zavlažovanie.

Projekt bude slúžiť obyvateľom priľahlých bytových domov, deťom, rodinám, seniorom, osobám so zníženou schopnosťou pohybu, návštevníkom lokality a žiakom susednej Základnej školy Fatranská.

Projekt **„Revitalizácia vnútrobloku Ďumbierska – zeleň vnútrobloku“** predstavuje komplexné, environmentálne zodpovedné a dlhodobo udržateľné riešenie obnovy významného verejného priestoru na sídlisku Chrenová.

Návrh spája ochranu existujúcej vzrastlej zelene s rozsiahlou novou výsadbou, klimaticky odolnými trávnikmi a záhonmi, komunitnou záhradou, inkluzívnym mobiliárom a bezpečnými hernými plochami. Osobitný dôraz sa kladie na zachovanie stromov, ochranu ich koreňových systémov počas výstavby, použitie ekologických materiálov a zníženie budúcich prevádzkových nákladov mesta.

Realizáciou projektu vznikne kvalitný, bezpečný, prístupný a funkčne rozmanitý verejný priestor. Projekt prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov, posilneniu susedských vzťahov, podpore aktívneho pohybu a zvýšeniu odolnosti urbanizovaného prostredia proti dôsledkom zmeny klímy.